

og deres Holdning — for saa vidt man overhovedet kan tale om Holdning, hos det ærede Medlem fra Holbæk var den i hvert Fald yderst svag og vag — var ret uhyggelig mange Gange at lægge Mærke til. Nu var der en Del af Tjenestefolkene, ogsaa de organiserede, der erklærede, at de vilde ingen Tyendelov have, og en hel Del af Landboerne sagde ligeledes: Nej, lad os endelig være fri for saadan en Lov, fri for saadanne Bestemmelser, som vil medføre Paabud til os om at indføre de og de Reformér. Her faldt altsaa en Del af det organiserede Tyendes, og Husbondernes Opfattelse sammen, men ganske vist ud fra to forskellige Synspunkter.

Jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) har et Motiv for sin Opfattelse af denne Sag, som jeg kun kan respektere, at han har Tillid til, at den danske Bondestand, selv uden Lovgivning, i Løbet af kortere eller længere Tid villig vil indrømme Tyendet de berettigede Krav, de vil stille med Hensyn til Bolig og andre Forhold. En saadan Tillid har det ærede Medlem, og den har han selvfølgelig ud fra det Kendskab, han har til sin Egns Befolkning, maa-ske ogsaa til andre Egnes. Og den Tillid er i nogen Grad begrundet. Men vi — og jeg kan tale med for mit eget Vedkommende i ganske særlig Grad —, der har haft Lejlighed til at komme ind paa Livet af de ofte meget tarvelige og slette Forhold, der bydes Tyendet, den Rethaveriskhed, der kan være til Stede hos en Husbond — og som naturligvis ogsaa kan være til Stede hos et Tyende —, finder det tvingende nødvendigt, at der om disse Forhold bliver vedtaget en Lov. Jeg har i al Almindelighed ikke den Tillid til den store Mængde af de unge, særlig dem omkring 18—20 Aar, at de har Magt, har Organisation til at formaa at skabe det, vi ved Lovgivningen er i Stand til at give dem af beskyttende Bestemmelser, og det begrundet jeg paa, at Tjenestestillingen ikke er en Stilling, Folk vælger for Livet. En Mand er Skomager, Skomagervend, Bygningssnedker, en Mand bliver Lærer, en Kvinde Lærerinde eller knyttes til en eller anden bestemt Stilling, men det at være Tjenestepige eller Tjenestekarl regner de fleste for at være en Overgang, og de fleste vil ikke lægge noget synderligt Arbejde ind paa at faa Forholdene der forbedrede. Dertil kommer, at selv om vi ikke kan faa vedtaget vore Ændringer, men f. Eks. skulde nøjes med det, der foreligger fra Justitsministerens Side, be-

tragter jeg denne Lovgivning som et Supplement til den betydelige sociale hygiejniske Lovgivning, vi har herhjemme, et Supplement, som det vil være en Ære for Danmark at gennemføre. Vi vil ved en Række af de Bestemmelser, der allerede findes i Lovforslaget fra Justitsministeren, have fastsat Regler, som vil være af den største Betydning for en Mængde andre Arbejdere i dette Land, der ogsaa trænger til at komme ind under en lignende Beskyttelse som Tjenestefolkene. Naar derfor Tjenestefolk, ogsaa organiserede, har ment, at vi skal ingen Lov have, de skal nok klare og beskytte sig selv, saa har vi Socialdemokrater valgt baade før og nu og vil i Fremtiden vælge at se paa Arbejderklassens Interesser som det vigtigste, og vi har ikke villet gaa paa Akkord med den Opfattelse, at man ad Frivillighedens Vej eller ved almindelig Oplysning skulde formaa at gennemføre tilnærmelsesvis saa gode Beskyttelsesbestemmelser som dem, der findes i Udkastet til denne Lov. Jeg tror, de Herrer, der modsætter sig det, vi har foreslaaet, og det, som Justitsministeren har foreslaaet angaaende Bygninger, angaaende Ferier, angaaende det skolepligtige Tyende, vil komme til at angre denne Modstand. Dette Spørgsmaal er — en Gang sat paa Dagsordenen — ikke til at slette, og faar vi, som vi haaber, en Forfatningsreform i demokratisk Retning, nærer jeg ingen Tvivl om, at det, der maatte komme ud af en Forhandling om Tyendeforhold, vilde blive en Lov, der i alt Fald ikke byder Tjenestefolkene ringere Vilkaar end de af Justitsministeren nu foreslaaede.

Naar vi gerne vil gaa med til det i Øjeblikket foreliggende, er en af Grundene, at vi ved, hvor trang Vejen er frem til at faa ordnet et stort og omfattende Forhold som det, der her er Tale om, og jeg skal ikke skjule, at en af de væsentligste Grunde for os til at ønske Lovforslaget fremmet, selv om vore Ændringer ikke maatte blive vedtaget, er den, at efter denne Lov faar vi et Nævn, som tager en Række af de Opgaver op til Løsning, som nu er forbeholdt de almindelige judicielle Myndigheder. Det er et Spild af Penge, et Spild af Tid og af Kræfter i de allerfleste Tilfælde med de Tyendesager, der verserer for Retterne. Der er intet til Hinder for, at de fleste Konflikter mellem Husbønde og Tyende kan ordnes af Folkene ude i Landsbyen og Kommunen og inde i Byen. Der er ingen Tvivl om, at i Regelen vil derved Retfærdighedshensynet blive langt nøjere